

Bình Long, ngày tháng 7 năm 2024

BÁO CÁO THAM LUẬN

“Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng tổ chức các kỳ họp chuyên đề để giải quyết các công việc thường xuyên, phát sinh giữa hai kỳ họp thường lệ”

Kính thưa:

- Chủ tọa Hội nghị;
- Các vị đại biểu dự Hội nghị.

Thực hiện Kế hoạch số 216/HĐND ngày 01/7/2024 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bình Phước về việc Tổ chức Hội nghị giao ban công tác HĐND lần thứ 5, nhiệm kỳ 2016 – 2021, giữa Thường trực HĐND tỉnh với các Ban HĐND tỉnh và Thường trực HĐND các huyện, thị xã, thành phố. Được sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh Bình Phước, Thường trực HĐND thị xã Bình Long báo cáo với Hội nghị “Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng tổ chức các kỳ họp chuyên đề để giải quyết các công việc thường xuyên, phát sinh giữa hai kỳ họp thường lệ”.

Lời đầu tiên, cho phép tôi thay mặt Thường trực HĐND thị xã Bình Long trân trọng gửi tới các đồng chí lãnh đạo Thường trực HĐND tỉnh cùng toàn thể quý vị đại biểu tham dự Hội nghị lời kính chúc sức khỏe, hạnh phúc, chúc Hội nghị thành công tốt đẹp.

Kính thưa Chủ tọa Hội nghị,

Kính thưa các vị đại biểu tham dự Hội nghị!

Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019 quy định Hội đồng nhân dân các cấp mỗi năm tổ chức hai kỳ họp thường lệ. Ngoài ra, trong trường hợp cần thiết HĐND tổ chức kỳ họp chuyên đề hoặc giải quyết công việc phát sinh đột xuất. Tại các kỳ họp thường lệ của HĐND, bên cạnh việc thực hiện chức năng giám sát, HĐND còn thực hiện chức năng quyết định các vấn đề của địa phương trong phạm vi thẩm quyền. Riêng đối với các kỳ họp chuyên đề hoặc kỳ họp giải quyết các công việc phát sinh đột xuất, HĐND chủ yếu thực hiện chức năng quyết định. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng kỳ họp Hội đồng nhân dân nói chung và các kỳ họp chuyên đề nói riêng có ý nghĩa hết sức quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Hội đồng nhân dân. Thay mặt Thường trực HĐND thị xã Bình Long, tôi xin trao đổi

thêm một số ý kiến và chia sẻ kinh nghiệm của Bình Long về một số giải pháp nâng cao chất lượng tổ chức kỳ họp chuyên đề của Hội đồng nhân dân thị xã.

Kính thưa các vị đại biểu tham dự Hội nghị!

Đối với Hội đồng nhân dân thị xã Bình Long, từ đầu nhiệm kỳ đến nay đã tổ chức thành công 06 kỳ họp thường lệ, ban hành 48 Nghị quyết (bình quân mỗi kỳ họp thường lệ ban hành 08 Nghị quyết); 08 kỳ họp chuyên đề, ban hành 18 Nghị quyết (năm 2021, tổ chức 01 kỳ họp chuyên đề, ban hành 01 Nghị quyết; năm 2022, tổ chức 02 kỳ họp chuyên đề, ban hành 04 Nghị quyết; năm 2023, tổ chức 03 kỳ họp chuyên đề, ban hành 12 Nghị quyết; 6 tháng đầu năm 2024, tổ chức 03 kỳ họp chuyên đề, ban hành 03 Nghị quyết).

Các kỳ họp chuyên đề của Hội đồng nhân dân thị xã Bình Long được tổ chức do các yếu tố sau:

Thứ nhất, tạo điều kiện về mặt thời gian để các cơ quan nâng cao chất lượng của các đề án, dự thảo nghị quyết trình kỳ họp; các Ban của Hội đồng nhân dân có thời gian tiến hành các hoạt động khảo sát, làm việc với các cơ quan, đơn vị liên quan, thu thập thông tin, nâng cao chất lượng thẩm tra; đại biểu Hội đồng nhân dân có thời gian nghiên cứu sâu hơn, kỹ hơn các nội dung Hội đồng nhân dân xem xét, quyết định tại kỳ họp.

Thứ hai, kỳ họp chuyên đề được tổ chức do yêu cầu thực tiễn đặt ra để kịp thời tháo gỡ, giải quyết những vấn đề cấp thiết của địa phương thuộc thẩm quyền thuộc Hội đồng nhân dân thị xã.

Nhìn chung, việc tổ chức các kỳ họp chuyên đề là một trong những giải pháp tích cực, hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động Hội đồng nhân dân. Tuy vậy, việc tổ chức kỳ họp chuyên đề cũng gặp một số khó khăn như: Thời gian từ khi quyết định đến khi tổ chức kỳ họp thường ngắn; tài liệu gửi đến đại biểu nghiên cứu chậm trong khi đại biểu HĐND thị xã chủ yếu hoạt động kiêm nhiệm...

Kính thưa các vị đại biểu tham dự Hội nghị!

Từ thực tiễn hoạt động, Thường trực Hội đồng nhân dân thị xã Bình Long nêu lên một số kinh nghiệm và giải pháp để nâng cao chất lượng tổ chức kỳ họp chuyên đề của Hội đồng nhân dân thị xã như sau:

1. Xác định nội dung, dự kiến thời gian trình kỳ họp chuyên đề của HĐND.

Theo quy định của pháp luật liên quan đến tổ chức và hoạt động của HĐND, kỳ họp chuyên đề được tổ chức dựa trên các cơ sở: Theo đề nghị của Thường trực HĐND, theo yêu cầu của Chủ tịch UBND, hoặc theo đề nghị của ít nhất 2/3 tổng số đại biểu HĐND. Thực tiễn tại thị xã Bình Long, kỳ họp chuyên đề được tổ chức chủ yếu theo yêu cầu của Chủ tịch UBND để UBND trình HĐND quyết định những vấn đề cấp bách của địa phương trên cơ sở tham mưu của các phòng, ban chuyên môn và đơn vị trực thuộc UBND thị xã.

Trên thực tế, đôi lúc có một số phòng ban, đơn vị trực thuộc UBND thị xã có nội dung cần tham mưu UBND thị xã trình HĐND xem xét, quyết định, nhưng lại không kịp thời, chủ động đề xuất. Đến khi có thông tin HĐND sẽ tổ chức kỳ họp chuyên đề mới đề nghị UBND trình Thường trực HĐND bổ sung nội dung trình kỳ họp chuyên đề. Điều này sẽ làm bị động đến công tác tổ chức kỳ họp của Thường trực HĐND. Do đó, để tránh bị động trong công tác tổ chức kỳ họp, Hàng năm, Thường trực HĐND thị xã đều có văn bản gửi UBND yêu cầu đăng ký nội dung dự kiến trình kỳ họp chuyên đề của HĐND, trên cơ sở đó UBND thị xã sẽ có sự chỉ đạo các phòng ban, đơn vị trực thuộc đề xuất, đồng thời có kế hoạch trình Thường trực HĐND xem xét, quyết định tổ chức kỳ họp chuyên đề.

Sau khi quyết định sẽ tổ chức kỳ họp chuyên đề, Thường trực Hội đồng nhân dân chủ động phối hợp với Ủy ban nhân dân để thống nhất về nội dung, thời gian kỳ họp Hội đồng nhân dân; sớm ban hành thông báo triệu tập kỳ họp. Trên cơ sở đó, Thường trực Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thị xã chỉ đạo chuẩn bị nội dung; các ban Hội đồng nhân dân chủ động phối hợp, đồng hành với các cấp, ngành chuẩn bị những nội dung theo lĩnh vực được phân công.

Với cách làm trên, việc xây dựng chương trình kỳ họp đảm bảo thực hiện đúng với tình hình thực tiễn tại địa phương và giải quyết linh hoạt những vấn đề cấp thiết mà Hội đồng nhân dân phải quyết nghị.

2. Công tác chuẩn bị tài liệu kỳ họp

Sau khi Ủy ban nhân dân thị xã, các ngành xây dựng nội dung trình kỳ họp, trên cơ sở phân công của Thường trực, các Ban của Hội đồng nhân dân cần chủ động, trực tiếp phối hợp với các cơ quan dự thảo nội dung để góp ý hoàn thiện dự thảo, tham dự các cuộc họp của Ủy ban nhân dân về nội dung sẽ trình Hội đồng nhân dân. Với cách làm này, các Ban Hội đồng nhân dân đã có thể vào cuộc ngay từ đầu, Ủy ban nhân dân cũng có cơ sở để tham vấn quan điểm của các ban Hội đồng nhân dân. Trong quá trình chuẩn bị có thể có những nội dung đã dự kiến trình ra kỳ họp nhưng qua giám sát, thẩm tra của các Ban thấy công tác chuẩn bị của các cơ quan được Ủy ban nhân dân thị xã giao chưa đảm bảo chất lượng thì Thường trực có thể yêu cầu Ủy ban nhân dân thị xã phải chuẩn bị lại hoặc hoãn chưa trình kỳ họp.

Xây dựng chương trình kỳ họp, chương trình điều hành của chủ tọa đảm bảo khoa học, hợp lý, giúp chủ tọa kỳ họp trong điều hành phân bố thời lượng phù hợp với thời gian kỳ họp, chủ động nghiên cứu sâu các nội dung sẽ điều hành. Chỉ đạo, phân công các Ban và Văn phòng HĐND&UBND thị xã chuẩn bị các tài liệu thuộc chức năng của mình; gửi tài liệu đảm bảo thời gian để đại biểu nghiên cứu (chậm nhất 03 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp).

Trước khai mạc kỳ họp chậm nhất 2-3 ngày, Thường trực Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân thị xã tổ chức họp để rà soát lại toàn bộ công việc chuẩn bị cho kỳ họp, quyết định việc trình nội dung ra kỳ họp và bàn bạc hướng xử lý những vấn đề có thể phát sinh trong thảo luận tại kỳ họp Hội đồng nhân dân.

Thực tế cho thấy, thời gian để chuẩn bị các nội dung trình kỳ họp chuyên đề không nhiều nên việc chuẩn bị các báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết của các cơ quan liên quan cần được Ủy ban nhân dân chỉ đạo sát, quyết liệt để đảm bảo đúng yêu cầu tiến độ, chất lượng và đúng quy định.

3. Công tác điều hành của chủ tọa kỳ họp

Thời lượng kỳ họp không nhiều, Do đó, việc xây dựng kịch bản điều hành chi tiết, hợp lý sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho chủ tọa điều hành kỳ họp khoa học, giúp các cơ quan liên quan chủ động chuẩn bị.

Trên cơ sở tham mưu của Văn phòng HĐND&UBND, Phó Chủ tịch HĐND thị xã sẽ trực tiếp kiểm tra và sớm báo cáo Thường trực HĐND quyết định kịch bản điều hành chi tiết phân công công tác điều hành từng nội dung phần việc cho chủ tọa kỳ họp để chủ động nghiên cứu, tiếp cận nội dung, góp phần nâng cao chất lượng điều hành và ra quyết định tại kỳ họp. Đồng thời, gửi kịch bản chi tiết của kỳ họp đến các thành phần có liên quan được phân công trình bày văn bản kỳ họp để chủ động. Cách làm này tạo điều kiện cho từng thành viên chủ tọa kỳ họp có thời gian tiếp cận, nghiên cứu, chuẩn bị nội dung sâu hơn và việc điều hành đúng trọng tâm, trọng điểm, giúp đại biểu thuận lợi trong thảo luận và quyết nghị.

4. Thảo luận của đại biểu Hội đồng nhân dân thị xã tại kỳ họp

Các nội dung trình tại các kỳ họp chuyên đề của HĐND thị xã xem xét, quyết định thường có tính chất quan trọng, trên nhiều lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng, tài chính, ngân sách, tổ chức bộ máy,... Nhiệm vụ của các đại biểu HĐND là phải dành thời gian nghiên cứu, xem xét, thảo luận và cùng quyết định về tất cả những nội dung đó. Tuy nhiên, trên thực tế, HĐND cấp huyện đa số đại biểu HĐND là hoạt động kiêm nhiệm và cơ cấu mang tính đại diện tại các cơ quan, đơn vị và các xã, phường. Không phải đại biểu nào cũng có thể nắm bắt nhanh, am hiểu sâu sắc về tất cả các lĩnh vực, các vấn đề sẽ đưa ra kỳ họp. Vì vậy, ngoài quyền phát biểu của đại biểu, Thường trực Hội đồng nhân dân thị xã có thể phân công từng đại biểu hoặc Tổ đại biểu nghiên cứu chuyên sâu về các nội dung chuyên đề để chuẩn bị ý kiến phát biểu tại kỳ họp, để phân thảo luận tại kỳ họp được sôi nổi hơn.

Trước khi mời đại biểu thảo luận, Chủ tọa nên đưa ra quy định về thời gian phát biểu đối với từng nội dung. Trong quá trình thảo luận, chủ tọa ủng hộ, khuyến khích đại biểu phát biểu nhưng có định hướng, nhắc nhở kịp thời để đại biểu phát biểu đi vào trọng tâm; thảo luận những vấn đề mà đông đảo cử tri quan tâm, nhất là những vấn đề có tác động nhiều, phạm vi rộng trong đời sống kinh tế - xã hội tại địa phương hoặc đang có nhiều ý kiến khác nhau.

Thư ký kỳ họp cần tập trung nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến của đại biểu trong thảo luận để chỉnh sửa, hoàn thiện dự thảo nghị quyết; đối với những vấn đề còn có ý kiến thì báo cáo chủ tọa kỳ họp để xin ý kiến đại biểu giao cho Thường trực, các Ban Hội đồng nhân dân thị xã thống nhất với Ủy ban nhân dân tỉnh hoàn thiện trước khi ban hành.

Trên đây là một số ý kiến về “Kinh nghiệm và giải pháp nâng cao chất lượng tổ chức các kỳ họp chuyên đề để giải quyết các công việc thường xuyên, phát sinh giữa hai kỳ họp thường lệ” của Hội đồng nhân dân thị xã Bình Long, rất mong được các đại biểu góp ý, trao đổi.

Xin trân trọng cảm ơn./.